

Nieuwsbrief 10

Stadsboerderij Caetshage

**Herfst
2018**

AGENDA HERFST 2017:

Zaterdag 6 oktober:
Oogstmarkt 10.00-14.00

Zaterdag 20 oktober
Plantjesruilmarkt 10.00-11.30
(Velt-Betuwe)

*Vrijdag 26 okt., 30 nov. en
21 dec.:* Caetskeuken
18.00-20.00

Zaterdag 8 december:
Kerstboomverhuur

Eind nov./begin dec.:
Lamsvlees

IN DIT NUMMER:

Bijzondere groenten
Laars
Oogstmarkt
Some like it HOT
Opening Aardehuis
Lunch
Herinneringen Clemens

Rubriek:

Maak kennis met Jacob

Caetshage 1
4103 NR Culemborg
telefoon 0345-505304
www.caetshage.org

Bijzondere groenten

Ieder jaar telen we een aantal groenten die bij velen niet of minder bekend zijn. We proberen soms een groente uit die al lang bestaat maar weinig bekend is.

Maar er worden ook nieuwe groenten ontwikkeld. Sommige zijn variaties op een thema, sommige 'nieuw', uit het buitenland. Kortom, er gebeurt veel in groenteland.

Wat ons tuinders veel bezighoudt zijn de nieuwe rassen van soorten die ieder jaar uitkomen. Valse meeldauw met de aardige naam Bremia leeft bijvoorbeeld graag op kropsla. Veredelaars ontwikkelen steeds nieuwe rassen die resistent zijn tegen Bremia. Maar deze is een meester in aanpassen en doorbreekt de resistentie elk jaar weer. Om aan de professionele vraag te voldoen, wordt er dus constant doorontwikkeld.

Soortgelijke ontwikkelingen vinden plaats in alle teelten, en dan op allerlei kwaliteitsaspecten: smaak, houdbaarheid, stand, resistentie, vroegheid, productiviteit, etc. Door de zoektocht naar de ideale bio-prei kunnen we afgelopen tien jaar ieder jaar nieuwe preirassen van Keizers Plant Products krijgen. Maar ik zal je daar verder niet mee vermoeien...

Minder algemene soorten die we telen zijn in veel groenteschappen niet te vinden. Soms zijn ze alleen verkrijgbaar in betere groentezaken. Bij bio-telers zijn deze gewassen veel gewoner. Ons verbaast het vaak dat onze klanten bepaalde groenten niet kennen. Ik noem er een paar: winterpostelein, pastinaak, mizuna raapsteel, roodlof, rammenas, wortelpeterselie, zomerpostelein, kievitsbonen, pronkbonen, rode savooiekool en ijspegels. Als we deze minder bekende groenten leveren dan doen we er altijd een recept van Hilde bij. En als blijkt dat een groente niet aanslaat dan stoppen we er weer mee. Zoals twee jaar geleden met haver- en kliswortel en eerder met paarse spruitjes of rode bladkool. Maar we blijven experimenteren!

Todd

Maak kennis met *Jacob*

Jacob werkt al bijna vanaf het begin bij Caetshage. Dus het werd tijd dat Jacob in deze nieuwsbrief zou komen. Maar... hoe neem je een interview af bij iemand die niet praat en maar weinig hoort? Om dat op te lossen spreek ik af met Marianne van Thomashuis Culemborg, waar Jacob woont. Gedrieën zitten we aan de lange houten tafel in de zorgkeuken, Jacob, Marianne en ik. We leggen Jacob eerst maar eens uit wat we eigenlijk aan het doen zijn. We wijzen in een oud exemplaar van de nieuwsbrief op foto's van andere medewerkers en daarna wijzen we naar Jacob. Zijn gezicht klaart op, ja, hij heeft het begrepen!

Jacob is de-man-van-de-vlag. Zoals alles wat Jacob doet, gaat het niet snel, maar hij zet elke dinsdagochtend de vlag aan de weg. En hij haalt 'm aan het eind van de dag weer binnen. Dat is zijn verantwoordelijkheid. Op dinsdag helpt hij Boudien ook altijd met het vullen van de kratten voor de groentepakketten. Vooral de recepten doet hij graag, daar heeft Jacob wel iets mee. Ook thuis in het Thomashuis zoekt hij vaak een recept uit en helpt hij met koken. En soms komt hij bij Caetshage enthousiast aanzetten met een uit de krant geknipt recept. Jacob weet wat 'ie lekker vindt en laat dat ook graag merken. Met een stralend gezicht en een naar zichzelf gedraaide, gebalde vuist maakt hij een 'Yes'-gebaar als er een boterham met kaas in zijn lunchtrommeltje zit: lekker een tosti!

Jacob is ook dol op chocola. Hij glundert van oor tot oor als hij een jarige een ingepakte reep mag geven. Als Jacob eens iets niet lekker vindt laat 'ie dat ook duidelijk merken. Met zijn mondhoeken naar beneden, zijn neus opgetrokken en een klein kreuntje erbij maakt 'ie duidelijk dat de koffie dit keer echt niet te drinken is.

Soms steekt Jacob bij binnenkomst met een stralend gezicht een aantal vingers in de lucht. Nee, geen vrolijke begroeting, maar de uitslag van een voetbalwedstrijd van zijn favoriete voetbalclub. Welke club dat is? AJAX natuurlijk! Daarover kan geen misverstand bestaan. Kijk maar eens naar zijn pet, sjaal en broodtrommel.

Jacob is tegelijk met Naoufal bij Caetshage begonnen. Nog steeds zoeken ze elkaar op. Altijd zitten ze naast elkaar aan tafel, op hun eigen vaste plekje. En hoewel Jacob het storend vindt als Naoufal wijst als hij praat – steeds met zijn rechterarm vlak voor Jacobs neus-, toch blijven ze zitten

zoals ze zitten: Jacob rechts van Naoufal. Ze zorgen goed voor elkaar, die twee. Schenken met plezier een kopje koffie voor de ander in. En toen de taxi van Naoufal weer eens niet op tijd kwam, regelde Jacob het wel even via zijn telefoon (zonder batterij).

Op woensdag werkt Jacob bij de Ontmoeting. Daar helpt hij met schoonmaken, boodschappen doen en koken. Op donderdag is zijn dag gevuld met paarden bij de Hartenhoeve in Deil. Vrijdags haalt Jacob helemaal zelfstandig brood bij het Bakhuis. Op diezelfde dag gaan Jacob en vrijwilliger Ambrosius er lekker samen op de tandem op uit. Bij slecht weer belanden ze meestal bij meubelzaak Bradaal, waar ze een bakje koffie krijgen.

's Middags na het douchen leest Jacob de krant. Hij heeft zo zijn interesses. En dat zijn er best veel, kom ik nu achter door wat Marianne vertelt. Jacob is zeer geïnteresseerd in het menselijk lichaam en topografie. Als het over een bepaald land gaat, wijst hij zo op kaart de juiste plek aan. Dieren, vooral grote, vindt ie ook zeer interessant en hij leest graag de National Geographic. Ook kijkt hij graag naar Kunst & Kitsch. Dan pakt hij zijn tasje erbij met scherven die hij op Caetshage gevonden heeft. Maar als er niets voorbij komt wat op zijn scherven lijkt, vindt 'ie de uitzending maar niks. Jacob maakt graag muziek, vooral op gitaar en trommel. Toen het Thomashuis nog maar net in Culemborg bestond, was het Jacob die het Elvis Presley-museum in de krant ontdekte.

Verder kleurt hij graag en vindt 'ie het leuk om schrijfpuzzels in te vullen. De letters komen er misschien niet helemaal op de juiste manier in, maar dat mag de pret niet drukken.

En zo kan ik nog veel meer over Jacob vertellen. Maar als je 'm écht wil leren kennen, kom dan dinsdag langs in de winkel. Misschien blij je wel tot Jacobs uitverkorenen te horen en krijg je een dikke omhelzing van 'm. Wie weet!

Gerda

Laars

Het is september. Ik neem langzaam afscheid van de zomermaanden waarin ik mijn voeten zo heerlijk kon laten genieten van de frisse buitenlucht, zonnestralen, kleideeltjes en kietelende grassprietten in m'n sandalen. Ze hebben dan de ruimte, zalig.

De tijd nadert dat ik zo nu en dan met sokken in m'n sandalen rondloop. Eigenlijk geen gezicht, maar hmmm zo knus.

Nu de ochtenden vochtig zijn begin ik de dag wel op m'n laarzen. Op m'n sandaaltjes loop ik in het vroege ochtendgloren naar de schuur. Daar staan m'n laarzen klaar, met sokken erin. Zodra de dauw weg is stap ik weer snel in m'n sandaaltjes.

Na of tijdens een flinke regenbui zullen de laarzen toch weer aan moeten. Klei die tussen je tenen door sijpelt is wel eventjes leuk, maar echt niet de hele dag. Wat echt naar is: in een warme zomer na een natte onweersnacht de volgende dag bij 30 graden laarzen aanmoeten omdat de klei kleddernat is. Wat een hitte en zwaarte!

Todd zie je bijna nooit op laarzen. Hij houdt er niet zo van volgens mij. Hij glibbert zo lang mogelijk op z'n plastic klompen door de nattigheid. Enorme klodders klei plakken aan de zijanten vast. Zijn laarzen zitten steevast in z'n regenbroek vast. Sinds ik hem ken staat dat er altijd zo bij. Schoolkinderen vinden laarzen ook niet stoer. Ze komen liever op witte linnen gympen, die aan het eind van

de les vaak doorweekt en grijs zijn. Gelukkig nemen ze de volgende keer dan wel vaak hun laarzen mee. Het lastigste van laarzen is het uitdoen. Opeens sta je op je sokken. Of nog erger, zitten je sokken er nog in, en dan... brrrr. Door de koude schuur over de natte vloer de keuken in? Het blijft een ding, ook voor de mensen van de zorgboerderij. Om ze te vinden, de linker én de rechter; aan de goede voet doen; überhaupt aan en uit doen. Tafere-len van Jacob op een stoel, zich krampachtig vasthoudend aan de zitting, beide benen in de lucht, Hilde trekkend aan de laarzen. Ze valt nog een keer achterover!

Ik weet dat ik de komende maanden weer vaak m'n voeten in het beschermende plastic zal hullen. Een paar maten te groot, voor extra sokken en luchtisolatie. Vorig jaar heb ik per ongeluk tijdens het oogsten met een oogstmes een gaatje voor op de voet geprikt. Nu heb ik steeds een natte sok. Dus hoop ik heel erg dat ik nieuwe krijg voor m'n verjaardag. Plastic... maar zo fijn! *Boudien*

Oogstmarkt

Het wordt weer een gezellige oogstmarkt dit jaar. Het weer hebben we niet in de hand, maar aan het aanbod zal het niet liggen! Wat kun je zoal verwachten: De Werfklas verkoopt weer koffie, thee met iets lekkers. De opbrengst van de Werfklas en diverse activiteiten gaat naar een kindertehuis in Nicaragua. Er zijn diverse kraampjes met duurzame kado- en gebruiksartikelen van o.a. Lida Brinkkemper, Paula van Dort en Thomashuis Culemborg. Bij Malli Yorks kun je zien hoe pottenbakken in zijn werk gaat. Mooie plaatjes van Culemborg van toen en nu zijn te vinden bij de Werkplaats voor de wereld en Het landschap van Culemborg.

Er valt van alles te zien en te doen: een kruidenwandeling maken bij Kruidenkriebels, zuurkool maken bij Velt, de watertoren beklimmen, een pompoentje uithollen, een quiz maken en allerlei spelletjes. Ook leuk: een rondje maken op de wagen met paard Hjerkin of in een kuubskist. En tussen de bedrijven door kun je lekker dansen of meedeinen op de muziek van June's Morning, An-Deas, Parsley en Amant.

Lekker eten, zalige hapjes en drankjes zijn te koop bij de kraampjes van de Gebaksjuwelier, Kaasboerderij Noorderlicht, P-eet, Slagerij de Bruin, Teunishof, Kruij natuurbrood, Molen Johanna, de zorgimkerij en bij KeesKookt. Zorgboerin Hilde bakt weer pizza's uit de leemoven. En natuurlijk ligt de boerderijwinkel vol met lekkere groenten, fruit en mooie bloemen.

Some like it HOT Lunch

Maar het kan ook té heet worden. Het verschil tussen aangenaam warm en te heet ligt voor iedereen weer ergens anders. Voor de één hadden de

temperaturen rond de 30 graden nooit hoeven op te houden. Anderen waren blij toen de temperaturen eindelijk weer lekker Hollands werden. Ook voor sommige plantjes was het soms wat te heet deze zomer. Maar niet voor de rode pepers. Die houden er wel van. 't Zijn bijzondere groenten, die pepers. Ze geven zelf ook flink wat hitte af. Die willen we tijdens het maken van sambal niet in de oogjes krijgen. En ook niet op andere plekken op je lijf. Dus veiligheidsbril op en handschoenen aan voor dit gevaarlijk hete werkje!

Openingsfeest Aardhuis:

Regelmatig krijgen we de vraag of er op de boerderij kan worden gegeten. De locatie nodigt daar natuurlijk voor uit. Vooral in het voorjaar en de zomer, lekker op de boerderij eten aan een lange tafel buiten. Wie wil dat niet? Het begon met het maken van een pan soep en mensen die hun eigen broodje meenamen. Inmiddels zijn het meestal groepen die een complete lunch geserveerd willen krijgen. Vaak groepen uit het buitenland, die komen meestal via Gerwin.

We doen het er "even" bij, daarom kunnen we het niet iedere dag aanbieden. Een paar medewerkers van de zorgboerderij vinden het erg leuk om te helpen. Onder druk(te) presteren lukt alleen niet iedereen altijd en dat is van tevoren ook niet in te schatten. Daarom is een paar keer per maand voldoende. Het is het leukst om een lunch voor te bereiden voor mensen die echt iets met het boerenleven hebben of voor mensen die geïnteresseerd zijn in stadslandbouw, zorg en dergelijke.

We vinden het fijn om zoveel mogelijk producten van Caetshage te gebruiken voor de soep, de jams en de salade. We serveren dat samen met het brood van "Brood Leeft" uit Culemborg en verder Nederlandse producten, zoals kaas en worst.

Omdat er veel groepen uit het buitenland komen leidt dit soms tot hilarische momenten. Toen we een keer na afloop van een lunch de boel aan het opruimen waren zagen we dat alle kazen waren uitgehold. De kaasschaaf, dat is zo'n typisch Nederlands ding. Vele gesprekken gaan erover tijdens de lunches.

Dat smaak cultuurgebonden is, daar zijn we na de vele lunches ook wel achter. Een paar favoriete Caetshage soepen werden niet bepaald enthousiast ontvangen. Neem nou onze groentesoep, waarvan wij denken "leuk, zoveel mogelijk groenten van de boerderij erin". Daar bleken kommen vol van over te blijven bij een groep mensen uit Indonesië.

Twee weken geleden kwam er weer een groep mensen uit Indonesië. We hadden veel paksoi, dus heb ik een flinke pan paksoisoep gemaakt. Een beetje een Oosters getinte soep. Nog nooit is een soep zo enthousiast ontvangen. De meeste gasten gingen met het recept uit de winkel naar huis en ik moest met een aantal mensen op de foto. Ook was er een dame die graag de overgebleven jams mee wilde nemen.

Vorige week kwam er een groep mensen uit China lunchen, terwijl we diezelfde dag ook een bijenproject op Caetshage hadden. Een gezellige drukte, dan gebeuren er allerlei dingen die je van tevoren niet kunt bedenken. De groep ging aan tafel en een man zette zijn mes in de roomboter alsof hij een homp kaas afsneed. Hij wilde dit in zijn mond stoppen, gelukkig konden we het nog net voorkomen en uitleggen dat dit onder je beleg op de boterham gaat. Ook kwamen er allerlei - voor ons vage - zakjes uit hun tassen tevoorschijn met sambalachtige gerechten. Over cultuurdingen gesproken De boerderijlunches zijn kennelijk leerzaam en niet alleen voor onze gasten!

Gelukkig wordt door de Caetshagers de groentesoep wel goed ontvangen en zullen we er dus nog vele pannen vol van maken voor onze lunch.

Hilde

Op donderdagochtend 27 september bereikte ons het droeve bericht dat onze voorzitter Clemens Mulders is overleden.

Wij wensen Anna en hun kinderen en de vele mensen die van hem hielden veel sterkte toe.

Sinds hij in Culemborg is komen wonen heeft hij een enorme betekenis gehad voor Caetshage.

- Sinds 2011 als bestuurslid waarvan de laatste 2 jaar als voorzitter;
- Als vrijwilliger die graag ook praktisch aan de slag ging;
- Als bouwer;
- Als kritische meedenker;
- Als vriend;
- Als koffiedrinker die altijd in was voor een prikkelend goed gesprek;
- Als rots in de branding...

Hij hield van Caetshage en wij van hem.

Onmeetbaar is de energie die hij in stadsboerderij Caetshage gestoken heeft.

En nog vele plannen en activiteiten die hij sinds zijn recente pensioneren heeft gemaakt en opgepakt. Hij wilde nog zoveel bijdragen.

Het verlies van Clemens voelt als een gapend gat op Caetshage.

Herinneringen aan Clemens

Clemens had belangstelling voor iedereen. Hij sprak met iedereen op de boerderij en dan had 'ie wel wat vaderlijks over zich.

Soms was ie juist helemaal niet spraakzaam. Hij kon er zelfs voor kiezen om maanden lang helemaal niet op mails te reageren. Dan nam Clemens tijd voor bezinning.

We herinneren ons zijn mijmerwandelingsjes. Dan moest er even uitgebreid gedacht en gevisualiseerd worden: Hoe moeten de gebouwen, het plein en de ontwatering op Caetshage eruit zien en waar moet het precies komen. Toen de gebouwen er eenmaal stonden verschoof zijn aandacht meer naar het organisatorische. Met vraagstukken over verdeling van bezit en inkomsten. Daar kwam zijn idealisme flink bij kijken. Zo hechtte Clemens sterk aan het uitgangspunt om elkaar alles te gunnen.

Maar Clemens was niet alleen een denker, hij was ook een echte doener. Een harde werker. Dat hebben we ook weer gezien bij de totstandkoming van het Aardehuis. Of het nou het graven van een diepe gleuf voor de waterleiding was, of –zijn laatste project hier bij Caetshage– het aanleggen van de zandbak. Clemens deed het allemaal. Vanuit de motivatie dat

er allemaal kindertjes blij zouden kunnen rondhuppelen. Hij kon soms flink optreden als het nodig was. Dan nam 'ie de leiding en hakte knopen door. Maar andere dagen was 't precies andersom: Dan was Clemens zacht en benaderde alles vanuit liefde.

Clemens was ook wel een beetje een gekke man. We kennen niemand anders die graag in de regen liep, zonder regenpak wel te verstaan. Hij vond het heerlijk om helemaal nat te worden. Op zo'n zelfde manier droeg hij geen handschoenen tijdens het werken buiten. Zelfs niet bij het bikken van bevroren bakstenen.

Sommigen van ons herinneren zich nog de tijd dat hij samen met Hilde in de winkel stond. Dan zette hij het mandje met boodschappen neer en vroeg aan de klant: "Zo, en wat zou u hiervoor willen geven?". Clemens zei daarna dat het zo eigenlijk altijd zou moeten. Het precieze idee erachter was voor anderen niet altijd helemaal duidelijk. Maar hij had er ongetwijfeld een hele filosofie achter.

Clemens had hart voor de biologische dynamische landbouw, met begrip voor het harde boerenbestaan. Hij was een enorme steun, zeker ook voor Todd en Boudien. We zullen 'm ontzettend missen.

